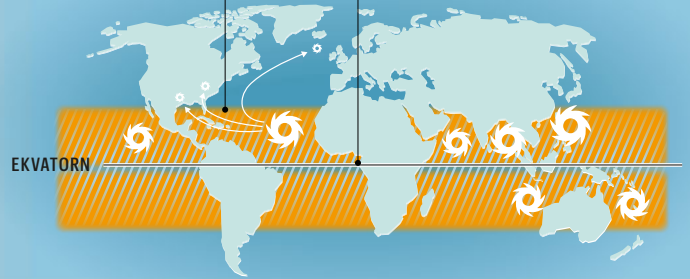

Tropiska cykloner

Den så kallade corioliskraften, som beror på jordens rotation, behövs för att en cyklon ska födas. Därför bildas inte cykloner alldeles intill ekvatorn, där corioliskraften är mycket svag.

Cykloner rör sig ofta först västerut och svänger successivt bort från ekvatorn. På Nordatlanten kan de ibland svänga tills de i försvagad form når Norden.

■ HÄR UPPSTÅR TROPISKA CYKLONER

2 Luftmassan över ett varmt hav är mycket fuktig. När uppvärmd luft stiger transporteras ångan till höjder där den kondenseras till droppar.

1 Tropiska cykloner kan bildas över sommarvarma tropiska hav, som är minst 26°C, ner till minst cirka 50 meters djup. Högre temperatur kan orsaka värre oväder.

I ORKANENS ÖGA GÅR LUFTSTRÖMMEN NEDÅT

3 Fasövergången från ånga till flytande vatten frigör energi, så kallad latent värme, som är cyklonens huvudsakliga energikälla. Den omgivande luften tar upp energin och trycks upp och ut åt sidorna.

UPPVÄRMED LUFT

26°C

4 Nedtill uppstår ett lågtryck där ny luft sugas in från sidorna, kröks i sin bana av corioliskraften, värms, stiger och avger fukt och energi. En självförstärkande loop har bildats, där regnmoln och vindenergi ackumuleras i en växande cylinder.

5 När cykloner kommer in över land försvagas de successivt och dör så småningom. Detsamma händer om de rör sig ut över kallt vatten.

VÄRSTA CYKLONERNA GENOM TIDERNA

Flest dödsfall

Bhola, Bengaliska viken, 1970:
300 000–500 000 döda.

Störst materiella skador

Katrina, USA, 2005:
1 400 miljarder kronor.